

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж1 483/20
21.2.2020.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорице Смирчић, председника већа, Зорице Вељић и Невенке Калуђеровић, чланова већа, у парници из радног односа АА, чији је пуномоћник адвокат АБ, против тужене "АА", чији је пуномоћник адвокат АБ, ради исплате увећане зараде по основу прековременог рада, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Основног суда у Ваљеу П1.бр.64/19 од 10.12.2019.године, у седници већа одржаној дана 21.2.2020.године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Ваљеу П1.бр.64/19 од 10.12.2019.године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеу П1.бр.64/19 од 10.12.2019.године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиље, па је обавезана тужена да тужиљи исплати на име прековременог рада за период од 18.3.2016.године па закључно са 31.10.2018.године појединачне месечне износе, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа и датумом каматног почетка, као у њеном садржају, а ставом другим изреке обавезана је тужена да тужиљи плати трошкове парничног поступка у износу од 115.960,00 динара.

Против наведене пресуде, тужена је благовремено изјавио жалбу побијајући је у целисти, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност ожалбене пресуде у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 ЗПП-а ("Службени гласник РС" број 72/11, 55/14), Апелациони суд

у Београду је оценио да је жалба тужене неоснована.

Приликом доношења првостепене пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а на које овај суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужила је у утуженом периоду била у радном односу код тужене у експозитури у Ваљеву на пословима благајника. Оценом изведених доказа првостепени суд је утврдио да је због мањег броја запослених и немогућности да се редован посао добијен по налогу руководиоца заврши за осам сати, запослени на пословима благајника код туженог послодавца свакодневно су радили у просеку 2-4 сата по истеку радног времена. Тужени послодавац за обављени рад дужи од уговорених 40 радних сати недељно, није исплаћивао увећану зараду. Агенција "АА1" д.о.о. за пружање услуга техничке заштите у експозитури у којој је тужила радила, водила је евиденцију улазака и излазака запослених из банке за сваки радни дан спорног периода. На основу података прибављених од назначене агенције, утврђен је број сати рада дужег од пуног радног времена. Износи досуђени ставом првим изреке ожалбене пресуде представљају увећану зараду по основу прековременог рада за утужени период, чија је висина утврђена из допунског налаза и мишљења вештака економско финансијске струке од 18.10.2019.године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је оценио да су у утуженом периоду у експозитури у којој је тужила радила, потребе посла налагале да запослени, међу којима је и тужила, сваког дана остварују прековремене сате рада како би се завршио посао по налогу послодавца за одређени дан, па с обзиром да је неспорно да тужена није исплатила тужили остварени прековремени рад, усвојен је постављени тужбени захтев, с позивом на правила из члана 108 тач.3 Закона о раду, и одлучено као у ставу првом изреке ожалбене пресуде.

Доносећи ожалбену пресуду првостепени суд је на потпуно и правилно утврђено чињенично стање, правилно применио материјално право и за своју одлуку дао разлоге које у битном прихвата и овај суд.

Одредбом члана 50 став 1 Закона о раду ("Службени гласник РС", бр.75/14) прописано је да је радно време временски период у коме је запослени дужан, односно расположив да обавља послове према налозима послодавца, на месту где се послови обављају, у складу са законом.

Према правилима из члана 51, 55 и 56 истог закона пуно радно време по правилу износи 40 часова недељно, радна недеља траје 5 радних дана, а распоред радног времена у оквиру радне недеље утврђује послодавац. Радни дан, по правилу траје 8 часова. Послодавац код кога се рад обавља у сменама, ноћу или кад природа посла и организација рада то захтева, радну недељу и распоред радног времена може да организује на други начин.

Основна обавеза послодавца, у смислу правила из члана 16 истог закона, је да запосленом за обављени рад исплати зараду у складу са законом, општим актом и

уговором о раду, у коју спада и увећана зарада за часове обављеног прековременог рада прописана правилима из члана 108 став 1 тачка 3 истог закона.

Према правилима из члана 108 став 1 тачка 3 истог закона, запослени има право на увећану зараду у висини утврђеној општим актом и уговором о раду за прековремени рад најмање 26% од основице. Одредбом члана 53 Закона о раду утврђени су случајеви у којима је запослени на захтев послодавца дужан да ради дуже од пуног радног времена и одређено најдуже трајање прековременог рада.

Из садржине наведених норми произлази, да је полазећи од уставног права на ограничено радно време, законодавац утврдио обавезу запосленог да ради дуже од пуног радног времена само изузетно у случајевима прописаним одредбом члана 53 Закона о раду (виша сила, изненадно повећање обима рада и неопходност да се у одређеном року заврши посао који није планиран). Када је такав рад, међутим, на захтев послодавца обављен, запосленом припада право на увећану зараду за обављене часове прековременог рада, без обзира на околност да ли је обављање прековременог рада послодавац захтевао из разлога прописаних одредбом члана 53 Закона о раду. Ово зато што назначена норма има заштитни карактер, јер је установљена у циљу заштите права запосленог на ограничено радно време, а не у циљу ускраћивања права запосленом на исплату увећане зараде за обављене часове прековременог рада, када је обављен по захтеву послодавца ван случајева у којима је запослени по закону дужан да ради дуже од пуног радног времена. Осим тога циљ норме из члана 108 ЗОР је исплата увећане накнаде за рад који за запосленог представља појачани напор, јер га обавља по истеку пуног радног времена.

Код одлучне чињенице да је рад дужи од пуног радног времена тужиља обављала на захтев послодавца, јер је од запослених тражено да остану на послу док све послове по налогу руководиоца планиране за тај радни дан не заврше, без значаја су наводи тужене поновљени у жалби да прековремени рад тужиље није остварен под условима из члана 53 Закона о раду.

Као организатор процеса рада послодавац је дужан да води евиденцију о присуству запосленог на раду и запосленом исплати зараду за обављени рад и време проведено на раду.

С обзиром да из исказа сведока СС и СС1 и исказа тужиље саслушане у својству парничне странке утврђено да су запослене у експозитури банке свакодневно радиле дуже од пуног радног времена у просеку 2-4 сата, а тужени послодавац није предочио евиденцију о присуству запослених на раду са стварним бројем сати рада током радне недеље у експозитури у којој је тужиља радила, односно евиденцију у којој је садржан почетак и крај радног времена у сваком дану, правилно је из евиденције улазака и излазака запослених из банке достављене од стране Агенције ангажоване за пружање услуга техничке заштите у експозитури у којој је тужиља радила, утврђен број сати прековременог рада тужиље у утуженом периоду.

Супротно тврдњи жалбе, улазак и излазак из експозитуре банке, који се евидентира од стране Агенције "АА1" д.о.о. показује време које је запослени провео на раду. На туженој је терет доказивања чињеница које су спречиле настанак или

остваривање права или услед које је право престао да постоји, у смислу члана 231 став 3 ЗПП. С обзиром да тужена до закључења расправе пред првостепеним судом није доставила евиденцију о присутности на раду за период од фебруара 2018.године до октобра 2018.године, нити предочава друге доказе да је тужила за утужени период остварила мање часова прековременог рада од часова утврђених на основу евиденције улазака и излазака запослених из банке, достављених од Агенције "АА1" д.о.о. за пружање услуга техничке заштите у експозитури у којој је тужила радила, тужена с позивом да је од фебруара 2018.године водила евиденцију о стварној присутности запослених на раду, те да подаци добијени од назначене агенције нису релевантни за утврђивање часова прековременог рада, неосновано побија правилност ожалбене пресуде због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

У конкретном случају, оценом изведених доказа утврђено је да је у утуженом периоду тужила на захтев послодавца, уместо уговорених 40 радних сати недељно, рад обављала дуже од пуног радног времена, па супротно тврдњи жалбе, тужила има право на исплату увећане зараде на име остварених прековремених часова рада, у износима утврђеним из допунског налаза и мишљења вештака, због чега првостепена пресуда потврђена у ставу првом изреке пресуде.

Потврђена је одлука о исплати законске затезне камате на досуђене износе главног дуга, јер је донета правилном применом правила из члана 277 и 324 став 1 ЗОО, у вези правила из члана 8 анекса уговора о раду од 17.9.2014.године.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредби из члана 153 и 154 ЗПП-а.

Из изложених разлога, применом одредбе члана 390 ЗПП-а ("Службени гласник РС", бр.72/11, 55/14), одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
Зорица Смирчић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић